

ZONELE ECONOMICE LIBERE

Ursu Viorica, lector superior la Catedra Drept al FCGC, magistrul în drept

Universitatea Tehnică din Moldova

Abstract: Zonele economice libere, sunt părți ale teritoriului vamal al Republicii Moldova, separate din punct de vedere economic, strict determinate pe tot perimetrul lor, în care pentru investitorii autohtoni și străini sînt premise, în regim preferențial, anumite genuri ale activității de întreprinzător.

Zonele libere se creează în scopul accelerării dezvoltării social – economice a anumitor teritorii și a țării în ansamblu prin: atragerea investițiilor autohtone și străine; implementarea tehnicii și tehnologiilor moderne; dezvoltarea producției orientate spre export, aplicarea experienței avansate din domeniul producției și a managementului.

Cuvinte cheie: zonă liberă, zonă economică liberă, teritoriului vamal al Republicii Moldova, activității de întreprinzător, rezident al zonei economice libere, regim preferențial, investiții autohtone și străine, tehnicii și tehnologii moderne.

Bazele activității zonelor libere în Republica Moldova au fost puse odată cu adoptarea de către Parlament a Legii privind zonele antreprenoriatului liber nr. 1451-XII din 25 mai 1993. Ulterior această lege a fost înlocuită cu Legea cu privire la zonele economice libere care este în vigoare și astăzi.

În afară de Legea nr.440-XV, activitatea zonelor libere actualmente mai este reglementată de Codul vamal și de alte acte normative .

După cum se poate lesne de observat termenul de **zonă liberă** este echivalent cu cel de zonă economică liberă și zonă a antreprenoriatului liber. De asemenea, afit doctrina cît și practica internațională cunoaște acest fenomen și sub alte denumiri.

În conformitate cu alin.1 art.1 al Legii nr.440-XV, zonele economice libere, sunt părți ale teritoriului vamal al Republicii Moldova, separate din punct de vedere economic, strict determinate pe tot perimetrul lor, în care pentru investitorii autohtoni și străini sînt premise, în regim preferențial, anumite genuri ale activității de întreprinzător.

Ținînd cont de definiția respectivă și de reglementările actelor normative în vigoare, putem supune unei sinteze reglementările în materie:

- Zonele economice libere sunt create în rezultatul adoptării unei legi speciale de către Parlament;
- Zonele libere sunt părți ale teritoriului vamal al R.M.;
- Zonele libere sunt separate de restul teritoriului nu doar din punct de vedere teritorial , dar și din punct de vedere economic;
- În perimetrul zonelor economice libere nu se pot desfășura toate genurile de activitate ce se desfășoară pe restul teritoriului țării ;
- Administrarea zonelor libere este asigurată de organele de stat special formate;
- În cadrul zonelor libere își pot desfășura activitatea doar acele persoane care au obținut statutul de rezident al zonei economice libere respective;
- Rezidenții zonelor libere beneficiază de un regim preferențial în raport cu celelalte persoane înregistrate în Republica Moldova ;
- Zonele libere se creează în scopul accelerării dezvoltării social – economice a anumitor teritorii și a țării în ansamblu prin:
 - * atragerea investițiilor autohtone și străine;
 - * implementarea tehnicii și tehnologiilor moderne;
 - * dezvoltarea producției orientate spre export;
 - * aplicarea experienței avansate din domeniul producției și a managementului.

Alături de aceste scopuri declarate, ținem să aducem la cunoștință și considerațiile în acest sens ale autorului român Gh. Caraiani.

“Accesul liber al mărfurilor în zonă colaborat cu regimul mai liberal al impozitelor asupra profiturilor realizate în zonă reprezintă premise favorabile atragerii de capital străin în zonă liberă. Acestea sunt condițiile necesare stimulării investițiilor străine, nu însă și suficiente .

În consecință, pentru asigurarea succesului, pe lângă facilitățile acordate zonei libere, trebuie să existe condiții avantajoase combinării capitalului cu ceilalți factori de producție (forță de muncă, materii prime) precum și a infrastructurii corespunzătoare.”

Așa cum menționam anterior crearea zonelor libere este monopol de stat.

Astfel, zona liberă este creată la propunerea Guvernului, printr-o lege adoptată de Parlament. La adoptarea legii Parlamentul va trebui să țină cont de următoarele aspecte:

- Zonele libere sunt teritorii demilitarizate, ceea ce înseamnă că în aceste zone nu se permite producerea, transportarea și păstrarea armamentului, precum și dislocarea unităților militare;

- În zonele libere nu se admite activități interzise de legislația Republicii Moldova sau de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte;

- Zonele libere pot fi create pe teritoriile neocupate de imobile, precum și pe baza unor întreprinderi, instituții, organizații;

- Zonele libere nu pot fi create pe baza întreprinderilor de importanță strategică sau care desfășoară sau pot desfășura o activitate economică eficientă și fără crearea de asemenea zone;

După intrarea în vigoare a legii privind crearea zonei libere, Guvernul creează un organ de stat cu statut de persoană juridică. Conform legislației în vigoare, acest organ –Administrația Zonei Libere – trebuie format în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii respective.

De dreptul de a desfășura activitate comercială pe teritoriul zonelor libere beneficiază toate persoanele care au obținut statutul de rezident al zonei economice libere.

Poate fi rezident al zonei libere orice persoană fizică sau juridică înregistrată în mod stabilit de legislație în calitate de subiect al activității de întreprinzător în Republica Moldova.

În conformitate cu legislația cu privire la activitatea zonelor libere, există două categorii de persoane care pot obține statutul de rezident:

- persoanele a căror activitate, înainte sau după crearea zonei libere, se desfășura în afara teritoriului ocupat de zona liberă.

Aceste persoane obțin statutul de rezident dacă sunt selectate de către Administrația zonei libere în urma unui concurs:

- întreprinderile pe a căror bază se creează zona liberă. Acestea sunt obligate să se înregistreze în calitate de rezidenți ai zonei libere respective, în termen de o lună de la crearea acestora .

În zona liberă pot fi desfășurate următoarele genuri de activitate:

a) producția industrială a mărfurilor de export, cu excepția a alcoolului etilic (alcoolului etilic rafinat, alcoolului etilic cu tăria mai mare de 80% vol., alcoolului etilic cu tăria mai mică de 80% vol., alcoolului tehnic, alcoolului denaturant, distilatelor de vin crude și învechite, altor derivați din alcool etilic) și a producției alcoolice;

b) sortarea, ambalarea, marcarea și alte asemenea operațiuni cu mărfuri tranzitate prin teritoriul vamal al Republicii Moldova;

c) alte genuri de activitate auxiliare, cum ar fi serviciile comunale, de depozitare, de construcție, de alimentație publică etc. necesare desfășurării activităților indicate mai sus.

Pentru activitățile enumerate mai sus, rezidenții zonelor libere, pe lângă obligația de a obține licențele prevăzute de legislație, au îndatorirea de a obține o autorizație de activitate în zona liberă respectivă.

Autorizația de activitate în zona economică liberă se eliberează de către Administrația zonei libere pentru fiecare gen de activitate în parte.

Reieșind din conținutul normelor ce reglementează activitatea zonelor economice libere, beneficiază de un regim preferențial cu precădere rezidenții a căror activitate este orientată spre producția industrială și export.

Totodată, pot fi stabilite anumite restricții sau prohibiții în ceea ce privește circulația mărfurilor în zonă liberă. Astfel, spre exemplu, livrarea producției alcoolice din zona liberă pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, importul tutunului și al produselor din tutun în zona liberă și fabricarea unor astfel de produse în zona liberă nu se permit.

Activitatea zonei libere încetează la expirarea termenului de funcționare a zonei libere, prevăzut în legea cu privire la zona liberă concretă.

Zonele libere se creează pentru o perioadă de cel puțin 20 de ani, perioada care se stabilește în legea cu privire la zona liberă respectivă.

Deși, legea nu stabilește posibilitatea prelungirii termenului de activitate a zonei libere, putem totuși admite o asemenea posibilitate, pentru cazul în care legea cu privire la zona liberă respectivă va fi modificată în acest sens, fiind urmată evident procedura legală.

Concomitent ținem să menționăm că odată cu încetarea activității zonei libere nu va înceta și activitatea rezidenților acestei zone. Efectul direct al încetării activității zonei libere este încetarea calității de rezident și implicit încetarea activității propriu-zise.

Încetarea activității înainte de expirarea termenului de funcționare a zonei libere este stabilită de organele competente, dacă activitatea ei contravine obiectelor legale sau intereselor economice ale Republicii Moldova.

De regulă, încetarea activității zonei libere înainte de termenul de funcționare stabilită inițial, ar trebui interpretată ca o înrăutățire a condițiilor de activitate a rezidenților. Totuși, s-ar putea admite situația în care ar fi posibilă și legală încetarea activității zonelor respective.

Conform principiului simetriei juridice, decizia privind încetarea înainte de termen a activității zonei libere este adoptată de Parlament, la propunerea Guvernului.

În zonele libere mărfurile străine sînt plasate și utilizate la plata drepturilor de import cu și fără aplicarea măsurilor de politică economică, în modul stabilit de Codul vamal, de prezentul regulament și de alte acte normative, iar mărfurile autohtone sînt introduse în acel teritoriu cu respectarea condițiilor stabilite pentru regimul de export.

Zonele libere sînt părți ale teritoriului vamal al Republicii Moldova, separate din punct de vedere economic, delimitate pe întreg perimetrul lor, și pot fi alcătuite din subzone - parti izolate teritorial de restul zonelor libere.

Pe teritoriul zonelor libere supravegherea vamală este asigurată de subdiviziunile birourilor vamale create conform legislației în vigoare și subordonate Serviciului Vamal, a căror activitate privind asigurarea regimului de trecere în zone este coordonat sub aspect organizatoric cu administrația zonelor libere respective.

Mărfurile care se introduc sau se scot din zonele libere sînt supuse declarării.

În zonele libere mărfurile străine sînt considerate, din punct de vedere al aplicării drepturilor de import și a măsurilor de politică economică, mărfuri care nu se atîlă pe teritoriul țării.

Nu pot fi introduse în zonele libere mărfurile și bunurile a căror comercializare este interzisă de legislația Republicii Moldova sau de acordurile internaționale, la care Republica Moldova este parte, precum și în cazul în care acestea prezintă pericol pentru alte mărfuri și obiecte din zona liberă; pun în pericol morala și securitatea publică; nu corespund normelor și regulilor ecologice, sanitare și epidemiologice prevăzute de legislația în vigoare.

În interiorul zonelor libere mărfurile se transmit de la un rezident la altul fără depunerea declarației vamale cu întocmirea actului de predare-primire și numai decît cu informarea respectivă a organului vamal.

Termenul de staționare a mărfurilor în zonele libere poate fi condiționat de termenul lor de păstrare, luîndu-se în calcul particularitățile mărfurilor. În acest caz, în scopul evitării consecințelor grave pentru sănătatea oamenilor și a încălcării normelor ecologice sau de altă natură, organele vamale și celelalte organe abilitate pot cere persoanelor responsabile de păstrarea mărfurilor să a masurilor ce se impun, inclusiv distrugerea mărfurilor.

Mărfurile vămuite la export pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, care sînt plasate în zonele libere în vederea simplei depozitări se pot afla în acest teritoriu pe o perioadă de cel mult șase luni.

Mărfurile străine plasate în zonele libere nu pot fi abandonate sau distruse decît în condițiile legii.

În zona liberă pot fi desfășurate activitățile stabilite prin actele normative de înființare și funcționare a zonei libere respective.

Pe teritoriul zonelor libere se permite efectuarea de lucrări de construcție, în concordanță cu prevederile art. 89 alin. (3) al Codului vamal. În acest scop pot fi introduse materiale de construcție, utilaje și elemente de construcție.

În vederea autorizării de către organele vamale a construcțiilor în zonele libere, se depune o cerere în acest sens la Serviciul Vamal. Cererea cuprinde descrierea activităților pentru care este destinată construcția și orice alte informații care sînt în măsură să permită biroului vamal să evalueze posibilitatea de efectuare a supravegherii vamale pentru mărfurile care se află în zona liberă și pentru operațiunile care se efectuează în această zonă.

În funcție de cele constatate, Serviciul Vamal aprobă cererea potrivit reglementărilor legale în vigoare.

În zonele libere pot fi introduse mărfuri străine și autohtone în vederea producției, prelucrării și transformării lor și a plasării ulterioare în alte regimuri sau destinații vamale.

Vămuirea mărfurilor introduse sau scoase din zonele libere se efectuează în baza declarației vamale.

Serviciul Vamal poate stabili proceduri simplificate de vămuire pentru mărfurile introduse sau scoase din zonele libere de către rezidenții acestor zone.

Controlul vamal al mărfurilor și mijloacelor de transport introduse sau scoase din zonele libere de rezidenții acestor zone se poate efectua numai în locurile stabilite de organul vamal, de comun acord cu administrațiile zonelor libere respective.

Mărfurile străine care se atla sub supraveghere vamala pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pot fi introduse în zonele libere numai după încheierea, în modul stabilit, a regimului vamal anterior. Încheierea regimului vamal anterior se poate efectua și la biroul vamal care deservește zona liberă în condițiile prevăzute pentru acel regim. Organul vamal autorizează intrarea mărfurilor și a mijloacelor de transport în zonele libere numai după:

a) controlul documentelor vamale ce confirmă dreptul de intrare a mărfurilor în zona liberă, precum și a documentelor de însoțire a mărfurilor;

b) controlul vamal al mijloacelor de transport și al mărfurilor transportate, în vederea prevenirii plasării în zona liberă a substanțelor și mărfurilor prohibite la introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova. Vămuirea mărfurilor care se scot din zonele libere se efectuează la solicitarea rezidentului, în conformitate cu regimul sau destinația vamală solicitată.

Mărfurile străine care se introduc în zonele libere în vederea consumului ori realizării operațiunilor de prelucrare, asamblare, reparare sau alte activități similare se plasează în regim vamal de import sau de perfecționare activă, după caz.

În cazul introducerii frecvente în zonele libere a mărfurilor străine sau autohtone destinate utilizării într-un proces de producție autorizat, declarația vamală de plasare poate fi depusă periodic, la intervale de timp stabilite de comun acord cu biroul vamal. Aceste prevederi nu se aplică mărfurilor accizate.

O astfel de declarare periodică se va efectua cel puțin o dată pe lună în cazul mărfurilor autohtone și de două ori pe lună în cazul mărfurilor străine.

La cererea rezidentului, biroul vamal stabilește cazurile și mărfurile pentru care declarația vamală de plasare poate fi depusă periodic. Cererea, prezentată în formă liberă, trebuie să conțină lista mărfurilor și justificarea depunerii declarației în mod periodic pentru astfel de mărfuri.

Circulația în interiorul zonei libere a mărfurilor se efectuează pe baza documentelor de transport și a celorlalte documente însoțitoare. În aceste cazuri, în declarația vamală de plasare se vor menționa toate documentele de transport precedente, în baza cărora s-a livrat marfa.

Intrarea și ieșirea mărfurilor, a mijloacelor de transport și a persoanelor din zonele libere se efectuează numai prin punctele de control vamal, care sînt locuri special amenajate pentru efectuarea controlului. Teritoriul zonelor libere trebuie să fie delimitat printr-o îngrădire sigură, completă, neîntreruptă și vizibilă. Lățimea spațiului liber din fața ei nu poate fi mai mică de un metru.

Punctele de control vamal trebuie să dispună de condițiile necesare pentru efectuarea controlului mijloacelor de transport, a mărfurilor și a persoanelor. De asemenea, organele vamale trebuie să dispună de încăperi bine amenajate pentru exercitarea activității, precum și de mijloace de comunicație și alte dispozitive pentru efectuarea unei activități stabile.

Infrastructura zonelor libere trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu și locuri special amenajate pentru staționarea mijloacelor de transport care se află sub controlul organelor vamale și ale celor de pază. Mijloacele de transport staționează în aceste locuri pîna la finalizarea controlului vamal.

Mărfurile periculoase, a căror deținere sau circulație este stabilită prin reglementări speciale, mărfurile ușor alterabile, precum și cele care necesită încăperi speciale de depozitare sînt admise în zonele libere numai dacă destinatarul acestora dispune de spații sau incinte special amenajate pentru plasarea și depozitarea lor.

Pentru mărfurile străine care se scot din zonele libere în vederea plasării lor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sub o destinație aprobată de organele vamale, titularul declarației de plasare sub acea destinație va fi persoana căreia îi sînt destinate mărfurile, dacă dispozițiile contractuale nu prevad altfel. Această persoană este responsabilă de plata obligației vamale ce rezultă din aplicarea regimului sau destinației vamale solicitate. Elementele de taxare și celelalte plăți aplicabile vor fi cele în vigoare la data înregistrării declarației vamale în noul regim sau destinație aprobată de vamă.

În cazul mărfurilor autohtone care se scot din zonele libere în vederea exportului, titular de operațiune și, totodată, responsabil de plata drepturilor de export va fi persoana sub a cărei responsabilitate se desfășoară tranzacția economică.

Pentru mărfurile străine plasate în zona liberă care dispar pe durata staționării în acest teritoriu, responsabil de plata drepturilor vamale de import este rezidentul zonei libere sub responsabilitatea căruia se găseau, în mod legal, mărfurile la data dispariției lor.

Mărfurile autohtone vămuite pentru export se introduc în zonele libere pe baza declarațiilor vamale de plasare în zona liberă (numite în continuare - *declarații de plasare*), a declarațiilor vamale de export și a declarațiilor vamale de tranzit, atunci când declarația vamală de export a fost depusă la un alt birou vamal decât cel care deservește zona liberă. Pot fi depuse declarații vamale de export, în prealabil plasării în zona liberă, numai atunci când persoanele interesate pot face dovada că mărfurile urmează să parăsească definitiv teritoriul național în aceeași stare în care se aflau la momentul înregistrării declarației vamale de export, într-un anumit interval de timp.

În această situație, *declarația de plasare* va avea regim vamal extins 7810, iar la rubrica 44 se va indica numărul declarației vamale de export, biroul vamal emitent, precum și mențiunea "Livrare obligatorie în atara teritoriului național al Republicii Moldova".

Pentru mărfurile autohtone care se introduc din țară în zonele libere în vederea depozitării, dar pentru care nu au fost depuse declarații vamale de export întrucât nu a existat certitudinea ca acestea urmau să părăsească efectiv teritoriul național în starea în care au fost introduse; transformării, fără ca produsele transformate să conțină mărfuri străine și realizării de construcții, consumului ori a altor activități în interiorul zonei libere formalitățile vamale se efectuează numai la biroul vamal care deservește zona liberă, prin depunerea *declarației de plasare* (regim extins 7800).

Declarația de plasare se depune de către persoana autorizată să funcționeze în zona liberă, potrivit legii, sau de către reprezentantul acestuia.

La scoaterea din zona liberă a mărfurilor autohtone în vederea părăsirii teritoriului național al Republicii Moldova, se va depune o declarație de scoatere din zona liberă (numită în continuare - declarație de încheiere), având regimul vamal extins 3878, după care mărfurile se plasează în regim de tranzit pînă la un birou vamal de frontieră.

Declarația de încheiere va avea la rubrica 44 mențiunea "Încheie total (parțial) declarația vamală nr., făcîndu-se referințe la declarația de plasare.

Mărfurile autohtone care au fost introduse în zona liberă pot fi scoase de pe teritoriul național al Republicii Moldova direct din zona liberă, pe baza declarației de încheiere (regim extins 3878) și a declarației de export (regim extins 1078), urmată de plasarea acestora în regim de tranzit pînă la un birou vamal de frontieră.

În acest caz, organul vamal verifică concordanța dintre declarația de plasare și declarația de export. Declarația de încheiere va avea înscrisă la rubrica 44 mențiunea "Încheie total (parțial) declarația vamală nr.»

La reintroducerea în țară din zona liberă a mărfurilor menționate se depune la biroul vamal care deservește zona liberă declarația vamală de încheiere a operațiunii, avînd înscrisă, la rubrica 44 mențiunea "încheie total (parțial) declarația vamală nr...." În acest caz regimul vamal extins va fi 6878.

Mărfurile străine care se introduc în zonele libere în vederea simplei depozitări, fără ca acestea să fie supuse unor operațiuni ce impun plasarea lor într-un regim vamal, se plasează în zona liberă pe baza declarației vamale de tranzit emise de un birou vamal de frontieră și a declarației de plasare avînd regimul vamal extins 7800.

La scoaterea din țară a mărfurilor străine plasate în zona liberă, rezidentul va depune la biroul vamal care deservește zona liberă o declarație de încheiere avînd regimul vamal extins 3878, după care marfa se plasează în regim de tranzit pînă la frontieră.

Atunci când mărfurile plasate în zona liberă se scot în vederea plasării lor sub o destinație vamală pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, rezidentul zonei libere va depune la biroul vamal o declarație de încheiere avînd regimul vamal extins 6878, cu mențiunea la rubrica 44, "Încheie total (parțial) declarația vamală nr., cu referire la declarația de plasare. Concomitent cu declarația de încheiere, titularul destinației vamale va depune o declarație vamală corespunzătoare regimului sau destinației solicitate, avînd destinație vamală precedentă 78. În situația în care mărfurile urmează a fi plasate sub o anumită destinație vamală la un alt birou vamal decât cel care deservește zona liberă, după depunerea și acceptarea declarației de încheiere mărfurile se plasează în regim de tranzit pînă la acel birou vamal. De asemenea, declarația vamală de plasare sub regim va avea regimul vamal precedent 78.

Pentru mărfurile străine ce urmează a fi plasate în interiorul zonelor libere în regim de perfecționare activă, este obligatorie obținerea în prealabil a autorizației de perfecționare activă. În acest caz, declarația de plasare va avea regimul vamal extins 56**, în funcție de regimul vamal anterior al acestora. Pentru mărfurile care anterior au fost plasate numai în regim vamal de tranzit, regimul vamal extins va fi 5600.

Pentru mărfurile autohtone ce se introduc în zone libere pentru a participa împreună cu mărfurile străine la operațiuni de perfecționare activă, se depune o declarație de plasare având regimul extins 7800.

Produsele compensatoare sînt scoase din zona liberă în afara teritoriului național al Republicii Moldova pe baza unei declarații vamale de export (regim vamal extins 1056), urmată de plasarea acestora în regim de tranzit pînă la un birou vamal de frontieră. În acest caz, declarația vamală de export va avea înscrisă, la rubrica 44, mențiunea "Încheie total (parțial) declarația vamală nr. , cu referire atît la declarația în regim 56**, cît și a celei în regim 7800.

Dacă în componenta produselor compensatoare intra numai mărfuri străine, regimul vamal extins va fi 3156.

La controlul documentar al declarației vamale de export, organele vamale verifică concordanța dintre datele înscrise în aceasta și declarațiile de plasare, pe baza autorizației, a consumurilor specifice și a celorlalte documente însoțitoare.

În cazul în care produsele compensatoare sînt importate, se depune o declarație vamală de import (regim extins 4056). Determinarea drepturilor de import se va face pe baza cantității și valorii mărfurilor străine conținute în produsele compensatoare, iar elementele de taxare și celelalte plăți vor fi cele de la data înregistrării declarației vamale de import. Declarația vamală de import va avea, la rubrica 44, înscrisă mențiunea "Încheie total (parțial) declarația vamală nr. , cu referire atît la declarațiile în regim 56**, cît și la cele în regim 7800.

În acest caz, drepturile de import se determină pe baza cantității și valorii mărfurilor străine conținute în produsele compensatoare. Determinarea cantității mărfurilor străine conținute în produsele compensatoare se face prin metodele prevăzute la regimul de perfecționare activă.

Dispozițiile prevăzute la regimul vamal de perfecționare activă cu suspendare se aplică în mod corespunzător și mărfurilor pentru care operațiunile se desfășoară în interiorul unei zone libere.

Atunci cînd din anumite motive mărfurile autohtone introduse în zona liberă pentru a participa împreună cu mărfurile străine la operațiuni de perfecționare activă sau o parte din acestea nu mai participă la realizarea produselor compensatoare, urmînd a fi scoase din țară sau reintroduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în aceeași stare în care au intrat.

Persoana care efectuează operațiuni cu mărfurile plasate în zona liberă este obligată să țină evidența operativă a marcurilor, după modelul aprobat de organele vamale, și să o pună la dispoziția acestora pentru control. Mărfurile se înregistrează în evidențe în momentul în care sînt introduse în locurile sau în încăperile deținute de persoana în cauză. Rezidenții zonei libere sînt obligați să țină evidența la zi a mărfurilor introduse sau scoase, precum și a tuturor mărfurilor fabricate, prelucrate, transformate, stocate, cumpărate sau comercializate în zonă și să prezinte organului vamal raportul privind aceste mărfuri, în conformitate cu procedura stabilită de Serviciul Vamal.

Rezidenții zonelor libere care efectuează operațiuni cu mărfurile plasate în aceste zone prezintă cel puțin o dată în lună un raport cu privire la aceste mărfuri, luînd în considerare datele din registrele de evidență și din alte acte prevăzute de legislație.

În cazul în care există date contradictorii sau dacă aceste date nu coincid, organul vamal este în drept să oblige rezidentul zonei libere să prezinte un raport extraordinar și să efectueze inventarierea mărfurilor.

Biroul vamal care ține evidența activității rezidenților zonei libere generalizează informațiile și prezintă Serviciului Vamal rapoarte lunare cu informații despre traficul de mărfuri prin zona liberă respectivă, conform modului stabilit.

În zonele libere este interzisă activitatea agenților economici care nu au statut de rezidenți ai acestor zone și care nu au autorizație de activitate. La vămuirea mărfurilor plasate în zona liberă, valoarea în vamă a acestora se determină în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Circulația mărfurilor de la birourile vamale de frontieră către zonele libere și invers se efectuează în regim vamal de tranzit.

Atunci cînd încheierea unei operațiuni de plasare în zona liberă se realizează prin mai multe operațiuni de scoatere, la încheierea totală a acesteia rezidentul zonei libere este obligat să depună la biroul vamal un decont care să cuprindă numărul de înregistrare a declarației de plasare, felul și cantitatea mărfurilor introduse, numărul de înregistrare a declarațiilor vamale de încheiere, precum și felul și cantitatea mărfurilor

scoase din zona liberă. De asemenea, dacă este cazul, se vor indica mărfurile care au trecut sub responsabilitatea altui rezident al zonei libere.

Orice restituire sau deducere de impozite prevazute de legislația în vigoare, în conformitate cu regimul vamal de export, vor putea fi efectuate numai în baza declarației vamale de export definitiv, care la rubrica 1 are înscrisă mențiunea EX1.

Bibliografie

1. Codul Vamal, nr. 1149-XIV, 20.07.2000
2. Legea cu privire la zonele economice libere nr.440-XV, 27.07.2001
3. Ordin nr. 351-O din 24.09.2010 Cu privire la modul de vămuire a mărfurilor scoase din zonele libere
4. Gh. Caraiani, Lexicon de termeni în domeniul transporturilor și vămuirii, Lumina Lex, București, 2000.
5. Carmen Madlen, Dr. Vamal, Ed. Economică, București 2000.
6. Gh. Caraiani , Diaconu Gelu Ștefan, Tehnici vamale de facilitare a comerțului internațional, Lumina Lex București 2003,
7. Gh.Caraiani, Zonele libere și paradisurile fiscale, Lumina Lex, București, 1999
8. М.М. Рассолова, Н.Д. Ариашвили. Таможенное право, Unity, Москва, 2004.